

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, психології та педагогіки

Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА»

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Протезування-ортезування»

Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Курс 2

Силабус освітнього компонента
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, психології та
педагогіки

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем
загальної та природничо-наукової
підготовки

Протокол від
“27” серпня 2024 року № 1

Протокол від
“30” серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

Голова

(підпис) проф. Фоміна Л. В. _____
(прізвище та ініціали)

(підпис) проф. М.С. Мирошніченко
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фоміна Людмила Володимирівна, завідувачка кафедри української мови, психології та педагогіки, к. філол. наук, професорка
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Шейко Анастасія Олександрівна, викладачка кафедри української мови, психології та педагогіки, кандидатка психологічних наук.

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше): психологічні дослідження, інноваційні педагогічні технології

Контактний телефон +380577077236

Корпоративна пошта викладача ao.sheiko@kntmu.edu.ua

Консультації: четвер 9.00-15.00, ауд. кафедри української мови, психології та педагогіки.

Локація просп. ХНМУ, головний корпус, 5 поверх, кафедра української мови, психології та педагогіки

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Корекційна педагогіка» складено відповідно до Освітньо-професійної програми «Протезування-ортезування» другого (магістерського) рівня за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування», спеціалізація 224.02 «Протезування-ортезування», галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

Опис освітнього компонента (анотація)

Освітній компонент «Корекційна педагогіка» є важливою складовою у системі гуманітарної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти закладів вищої медичної освіти.

Корекційна педагогіка вивчає методи роботи з людьми, які мають порушення розвитку або фізичні обмеження. Для протезиста це важливо для формування цілісного розуміння потреб пацієнта, що виходять за межі суто технічного виготовлення виробу. Процес протезування є невід'ємною частиною реабілітації. Знання з педагогіки допомагають фахівцю стати частиною мультидисциплінарної команди, сприяючи не лише фізичному відновленню, а й соціальній адаптації особи.

Вивчення цього компонента допомагає майбутнім магістрам будувати правильну стратегію спілкування з пацієнтами різних вікових груп (особливо з дітьми) та їхніми родинами, що є критично важливим для успішного звикання до протеза.

Формування професійної компетентності включає розвиток емпатії та інклюзивного підходу, що є основою сучасної гуманістичної медицини та технічної реабілітології.

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом Підготовка магістрів-протезистів до роботи з особами, що мають особливі потреби, шляхом формування у них педагогічної компетентності для успішної реабілітації, соціальної адаптації та інтеграції пацієнтів у суспільство.

Міжкомпонентні зв'язки: «Корекційна педагогіка» тісно взаємодіє з іншими дисциплінами, що вивчаються паралельно або в межах одного циклу, для формування комплексного підходу до реабілітації: «Анатомія людини» та «Фізіологія. Патологічна фізіологія», «Патологія опорно-рухової системи людини», «Медична комунікація, лідерство та командна робота», «Реабілітація протезованих та ортезованих пацієнтів», циклах практичної підготовки

Пререквізити Для успішного опанування «Корекційної педагогіки» студент має спиратися на знання, отримані під час вивчення базових обов'язкових компонентів (ОК), що закладають фундамент розуміння стану пацієнта: «Анатомія людини» та «Фізіологія. Патологічна фізіологія», «Патологія опорно-рухової системи людини», «Медична комунікація, лідерство та командна робота».

Постреквізити Результати навчання за цим компонентом безпосередньо застосовуються у практичній діяльності та на фінальних етапах навчання:

«Реабілітація протезованих та ортезованих пацієнтів», циклах практичної підготовки.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6581>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою вивчення освітнього компонента є формування професійних комунікативних знань, умінь і навичок як складників професійної компетентності фахівця.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компонента є:

1. Ознайомити студентів із психофізичними особливостями людей з порушеннями опорно-рухового апарату.

2. Навчити методам педагогічного впливу, які сприяють швидшому звиканню до протезно-ортопедичних виробів.

3. Сформувати навички консультування пацієнтів та їхніх родин щодо особливостей життя та розвитку в умовах фізичних обмежень.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти компетентностей:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та задачі дослідницького та/або інноваційного характеру під час професійної діяльності у сфері протезування-ортезування

загальні:

ЗК 04. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в

команді, у т.ч. в міжнародному контексті, мотивації людей та руху до спільної мети.

ЗК 07. Здатність обмінюватися знаннями з людьми, які не мають спеціальних знань у цій галузі. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 13. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 14. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 16. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 17. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 18. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 01. Знання наукової основи предмета, обізнаність у поточних дослідженнях і розробках, а також розуміння зв'язку між наукою та перевіреним досвідом і практичного значення цього.

СК 05. Здатність ініціювати методологічні технічні вдосконалення процесів роботи ортопедичної майстерні, підвищення ефективності роботи обладнання та застосування специфічних інструментів та засобів

СК 10. Здатність демонструвати самокритику і здатність до емпатії.

СК 11. Здатність визначати власну потребу в додаткових знаннях та безперервно розвивати власні навички.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти наступних програмних результатів навчання:

ПРН 2. Знаходити ефективні доказові рішення у професійній діяльності, реалізуючи їх з метою визначення та забезпечення потреб пацієнта у протезуванні або ортезуванні.

ПРН 4. Вміти ефективно працювати у складі мультидисциплінарної команди, орієнтуючись на пацієнта та керуючись принципами професійної та етичної практики.

ПРН 7. Демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти, демонструвати вміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами у сфері реабілітації, яка включає протезування-ортезування.

ПРН 8. Демонструвати здатність самостійно аналізувати наукову літературу та застосовувати найкращі наявні докази для вирішення важливих проблем або питань у сфері протезування та ортезування.

ПРН 9. Вірно та якісно виконувати усі важливі елементи процесу протезування або ортезування (від оцінки стану пацієнта до інструктажу щодо користування протезним або ортезним виробом), застосовуючи принципи професійної комунікації, толерантності, етики та конфіденційності.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

Здобувач вищої медичної освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вчиться працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, вміти креативно підходити до вирішення завдань.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компонента
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Денна форма навчання
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 224 «Технології медичної діагностики та лікування» Спеціалізація: 224.02 «Протезування-ортезування»	Вибірковий
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 40 самостійної роботи - 50	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП «Протезування-ортезування»	Рік підготовки (курс):
		2-й
		Семестр
		3-й
		Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		50 год.
		Індивідуальні завдання: год.
		Вид підсумковою контролю: залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з / п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Корекційна педагогіка як наука і навчальна дисципліна. Місце і роль корекційної педагогіки у медичній освіті	2	Мультимедійна
2	Психолого-педагогічна характеристика порушень у розвитку людини.	2	Бінарна
3	Психолого-педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку	2	Перевернута

4	Психолого-педагогічна характеристика різних вікових груп. Особливості здійснення корекційної роботи	2	Лекція-діалог
---	---	---	---------------

5	Професіограма фахівця для здійснення корекційної роботи. Емпатія та техніки відновлення для працівників	2	Проблемно-пошукова лекція
Усього годин		10	

2.2.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Корекційна педагогіка як наука і навчальна дисципліна. Місце і роль корекційної педагогіки у медичній освіті	2	Бесіда. Презентації здобувачів	Вхідне тестування
2	Психолого- педагогічна характеристика порушень у розвитку людини	2	Розповідь- пояснення	Опитування
3	Особливості роботи з дітьми з сенсорними порушеннями	2	Проблемно- пошуковий	Усне опитування
4	Здійснення корекційно- реабілітаційної роботи з особами з порушенням інтелектуального розвитку	2	Моделювання ситуації	Тестування
5	Психолого- педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку	2	Метод кейсів	Творче завдання
6	Психолого- педагогічна характеристика осіб із вадами мовлення. Здійснення корекційно- реабілітаційної роботи	2	Робота з картками	Усне опитування
7	Особливості корекційної діяльності під час роботи з дітьми з порушеннями опорно- рухового апарату	2	Відеоматеріал	Проект
8	Особливості здійснення корекційної діяльності при аутизмі та аутистичних рисах особистості	2	2-4-всі разом	Стендова доповідь

9	Особливості роботи з особами зі складними вадами розвитку	2	Метод кейсів	Опитування за допомогою ІКТ
10	Психолого- педагогічна характеристика девіантної поведінки	2	Презентація, ситуативні задачі	Бесіда
11	Реабілітація та соціалізація особистості з обмеженими можливостями. Українське освітнє законодавство та нормативно-правові акти в галузі корекційної освіти	2	Робота з офіційними документами	Бесіда, дискусія
12	Система навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку	2	Відеоматеріал	Усне опитування
13	Психолого- педагогічна характеристика різних вікових груп. Особливості здійснення корекційної роботи	2	2-4-всі разом	Групова робота
14	Особи з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти	2	Презентація	Дискусійне обговорення, ІКТ
15	Залікове заняття	2	Вихідне тестування	Залік
Усього годин		30		

2.2.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Корекційна педагогіка як наука і навчальна дисципліна. Місце і роль корекційної педагогіки у медичній освіті	5	Складання опорного конспекту або схеми-конспекту, анотацій.	Перевірка конспекту
2	Особливості роботи з дітьми з сенсорними порушеннями	5	Складання структурно-логічної схеми	Доповідь

3	Здійснення корекційно-реабілітаційної роботи з особами з порушенням інтелектуального розвитку	5	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка словника основних понять	Перевірка конспекту
4	Психолого- педагогічна характеристика осіб із вадами мовлення. Здійснення корекційно-реабілітаційної роботи	5	Підготовка проєкту	Виступ- доповідь, захист
5	Особливості корекційної діяльності під час роботи з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату	5	Створення мультимедійної презентації	Виступ
6	Особливості здійснення корекційної діяльності при аутизмі та аутистичних рисах особистості	5	Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми, підготовка рефератів	Реферативна доповідь
7	Психолого- педагогічна характеристика особистості з вадою розвитку	5	Опрацювання навчальної літератури, складання розгорнутого плану відповідей на питання теми	Опитування
8	Реабілітація та соціалізація особистості з обмеженими можливостями. Українське освітнє законодавство та нормативно-правові акти в галузі корекційної освіти	5		Співбесіда
9	Психолого- педагогічна характеристика різних вікових груп. Особливості здійснення корекційної роботи	5		Перевірка конспекту
10	Залікове заняття	5		Інтерактивна доповідь

	Усього годин	50		
--	--------------	----	--	--

Методи навчання: Практичні методи – практичні заняття; наочні методи – метод демонстрацій; словесні методи - лекція, дискусія; доповіді; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання – презентації.

Методи контролю (наводяться лише ті, які використовуються під час викладання освітнього компонента):

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); тестовий контроль; творчі завдання (презентація).

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів освіти контролюється викладачем академічної групи після засвоєння кожної теми дисципліни, виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. На прикінці семестру середній бал за ПНД викладачем кафедри переводиться у 200-бальну шкалу.

Таблиця

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітнього компонента, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5,00	200	4,30-4,31	172	3,60-3,61	144
4,97-4,99	199	4,27-4,29	171	3,57-3,59	143
4,95-4,96	198	4,24-4,26	170	3,55-3,56	142
4,92-4,94	197	4,22-4,23	169	3,52-3,54	141
4,90-4,91	196	4,19-4,21	168	3,50-3,51	140
4,87-4,89	195	4,17-4,18	167	3,47-3,49	139
4,85-4,86	194	4,14-4,16	166	3,45-3,46	138
4,82-4,84	193	4,12-4,13	165	3,42-3,44	137
4,8-4,81	192	4,09-4,11	164	3,40-3,41	136
4,77-4,79	191	4,07-4,08	163	3,37-3,39	135
4,75-4,76	190	4,04-4,06	162	3,35-3,36	134
4,72-4,74	189	4,02-4,03	161	3,32-3,34	133
4,7-4,71	188	3,99-4,01	160	3,30-3,31	132
4,67-4,69	187	3,97-3,98	159	3,27-3,29	131
4,65-4,66	186	3,94-3,96	158	3,25-3,26	130
4,62-4,64	185	3,92-3,93	157	3,22-3,24	129
4,60-4,61	184	3,89-3,91	156	3,20-3,21	128
4,57-4,59	183	3,87-3,88	155	3,17-3,19	127
4,54-4,56	182	3,84-3,86	154	3,15-3,16	126
4,52-4,53	181	3,82-3,83	153	3,12-3,14	125
4,50-4,51	180	3,79-3,81	152	3,10-3,11	124
4,47-4,49	179	3,77-3,78	151	3,07-3,09	123
4,45-4,46	178	3,74-3,76	150	3,05-3,06	122
4,42-4,44	177	3,72-3,73	149	3,02-3,04	121
4,40-4,41	176	3,70-3,71	148	3,00-3,01	120
4,37-4,39	175	3,67-3,69	147	Менше 3	Недостатньо
4,35-4,36	174	3,65-3,66	146		
4,32-4,34	173	3,62-3,64	145		

Залік – виставляється викладачем академічної групи наприкінці останнього заняття, при умові відсутності академічної заборгованості з лекційних та практичних занять і наявності середнього балу, який $\geq 3,00$ (за 4-бальною шкалою).

Загальна поточна діяльність визначається як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 200-бальну шкалу ЕСТС (табл.).

Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 120.

Одержані здобувачем освіти бали викладач виставляє в індивідуальний план здобувача з відміткою **«зараховано»** та заповнює відомості успішності з дисципліни за формою У-5.03А.

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/).

Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

3.1. Питання до заліку:

1. Дайте визначення корекційної педагогіки як науки. Визначити мету та головні завдання корекційної педагогіки. Охарактеризуйте основні принципи корекційної педагогіки.

2. Дайте визначення основним поняттям і педагогічним категоріям корекційної педагогіки. Розкрийте сутність поняття «корекція та компенсація дітей з порушеннями психофізичного розвитку».

3. Розкрийте сутність інклюзивної освіти. Обґрунтуйте необхідність корекційно-виховного процесу в спеціальній школі.

4. Розкрийте взаємозв'язок корекційної педагогіки з іншими галузями знань.

5. Охарактеризуйте періоди становлення і розвитку системи навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку до початку ХХ ст.

6. Охарактеризуйте основні періоди становлення і розвитку освіти дітей з розумовими вадами в Україні.

7. Охарактеризуйте сучасний період розвитку системи навчання та виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку та обґрунтуйте необхідність вивчення корекційної педагогіки майбутніми лікарями.

8. Розкрийте зміст понять «аномальна дитина» та «аномальний розвиток». Наведіть приклади, коли дитину не можна віднести до категорії аномальних.

9. Назвіть причини вроджених та набутих порушень у розвитку людини.

10. Охарактеризуйте сучасні підходи до процесу інвалідизації.

11. Охарактеризуйте основні групи дітей з порушеннями в розвитку.

12. Проаналізуйте сутність теорії складної структури аномального розвитку. Наведіть приклади первинного дефекту й вторинних відхилень при різних видах дитячих аномалій.

13. Охарактеризуйте основні положення концепції Л.С. Виготського. Охарактеризуйте стан психіки дитини з відхиленнями в розвитку.

14. Обґрунтуйте необхідність корекційно-виховної роботи з дітьми, які мають порушення в розвитку, та визначте умови підвищення її ефективності.

15. Дайте визначення понять «глухі», «слабочуючі», «пізно оглухлі».

16. Порівняйте особливості розвитку глухих, пізнооглухлих і слабочуючих дітей. Назвіть загальні та своєрідні риси розвитку цих категорій.
17. Охарактеризуйте критерії для визначення ступеня порушення слуху.
18. Визначте особливості мовлення глухих і слабочуючих дітей. Перерахуйте основні причини порушення слуху.
19. Дайте психолого-педагогічну характеристику дітей з порушенням зору.
20. Обґрунтуйте вплив глибоких порушень зору на особливості психічного розвитку дитини.
21. Обґрунтуйте роль зорового аналізатора в психічному та фізичному розвитку дитини.
22. Розкрийте шляхи соціальної адаптації дітей із сенсорними порушеннями.
23. Дайте визначення мовленнєвим порушенням. Охарактеризуйте причини порушення мовлення. Розкрийте етіологію мовленнєвих порушень. Назвіть критичні періоди, коли відбувається найбільш інтенсивний розвиток тих або інших ланок мовленнєвої системи.
24. Дайте психолого-педагогічну характеристику дітям з порушенням мовлення. Обґрунтуйте вплив мовленнєвих порушень на розвиток дитини.
25. Обґрунтуйте принцип системного підходу до порушень мовлення. Визначте умови виховання дитини в сім'ї, яких необхідно дотримуватись, щоб запобігти порушень мовлення.
26. Перерахуйте основні види порушень опорно-рухового апарату.
27. Охарактеризуйте структуру рухового дефекту при ДЦП. Обґрунтуйте вторинні відхилення в розвитку при ДЦП. Назвіть основні клінічні форми ДЦП.
28. Дайте психолого-педагогічну характеристику дітей з ДЦП. Проаналізуйте систему спеціалізованої допомоги особам з ураженням опорно-рухового апарату.
29. Проаналізуйте систему корекційно-виховної роботи при ДЦП. Визначте сучасні засоби фізичної реабілітації при роботі з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату. Обґрунтуйте вагому роль психотерапевтичних засобів при ДЦП.
30. Дайте психолого-педагогічну характеристику дітей з РДА. Обґрунтуйте необхідність створення спеціальних умов для навчання та виховання дітей з РДА.
31. Дайте визначення психопатії, назвіть її основні ознаки. У чому полягають основні особливості психопатичних форм поведінки в дітей? Охарактеризуйте особливості поведінки дітей при різних проявах психопатій та обґрунтуйте специфіку індивідуального корекційно-виховного підходу в окремих випадках.

32. Наведіть приклади ситуацій із шкільного життя дитини, які можуть травмувати її психіку.

33. Визначте напрями корекційно-розвивальної роботи з дітьми, які мають порушення поведінки.

34. Дайте визначення складного (комбінованого) дефекту. Розкрийте сучасні підходи до проблем дітей зі складними порушеннями в розвитку.

35. Охарактеризуйте основні можливі поєднання дефектів розвитку. Назвіть групи, на які поділяються діти з поєднаними порушеннями в розвитку.

36. Розкрийте сутність поняття «соціальна реабілітація». Охарактеризуйте поняття «соціальна реабілітація» з погляду її варіантів: соціальна реабілітація як процес, кінцевий результат і діяльність. Охарактеризуйте напрями соціально-реабілітаційної діяльності. Охарактеризуйте принципи соціально-реабілітаційної діяльності.

37. Надайте загальні рекомендації щодо вдосконалення соціально-реабілітаційної діяльності для дітей всіх нозологічних груп.

3.2. Контрольні питання

1. Поясніть, чому на думку вітчизняних дефектологів, терміни „корекційна” і „спеціальна” педагогіка є дуже близькими за змістом, проте не тотожними.

2. У чому сутність інклюзивної освіти? Яким чином в Україні здійснюється інклюзивна освіта?

3. У чому полягає здійснення корекційно-педагогічної роботи з особами з вадами сенсорного розвитку?

4. Назвіть причини порушення зорової функції. У чому полягає корекційна спрямованість навчання дітей з порушенням зору?

5. Охарактеризуйте клініко-педагогічний та психолого-педагогічний підхід у класифікації порушень мовлення. Які основні порушення мовлення мають місце в дітей?

6. Які причини порушень опорно-рухового апарату у дітей? Як ці порушення впливають на особливості розвитку дітей даної категорії?

7. Охарактеризуйте основні клінічні прояви синдрому РДА. Якими є сучасні уявлення про основний дефект при РДА?

8. Визначте особливості розвитку дітей із реактивними станами та конфліктними переживаннями? Назвіть причини.

9. Які особливості здійснення колекційної роботи з особами зі складними вадами розвитку?

10. Розкрийте сутність поняття «технологія соціальної реабілітації». У чому полягає сутність технології соціальної реабілітації осіб з ураженням опорно-рухового апарату?

11. Визначте заходи, які забезпечують комплексний супровід розвитку дитини з порушеннями зору на всіх вікових етапах життя.

3.3. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

1. Здійснення корекційної роботи у роботі з особистістю ... (обрати конкретний вік) з вадою ... (назвати конкретну ваду).

2. Самостійна робота студента: сутність, види, методи корекційної діяльності.

3. Проблема соціалізації особистості у працях видатних психологів, педагогів та медиків (друга половина XIX ст., або кінець XIX – сучасність).

4. Готовність лікаря до інноваційної педагогічної діяльності.

5. Активна практична діяльність як фактор розвитку особистості.

3.4. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,

- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

Під час занять заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Організація навчання для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється психолого-педагогічний та навчально-реабілітаційний супровід цієї категорії осіб відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному медичному університеті».

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Theory and Practice of Future Teacher's Training for Work in New Ukrainian School I : monograph / edit. I. F. Prokopenko, I. M. Trubavina. – Prague : OKTAN PRINT s.r.o., 2020. – 674 p.

2. Корекційна психопедагогіка (Олігофренопедагогіка) : навчально-методичний посібник / укл. О.В. Гаяш – Ужгород, – ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2021. – 255 с.

3. Сергійчук О.М., Багно Ю.М., Плужник О.В. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник / за ред. О.М. Сергійчук. Переяслав : Видавництво, 2020. 224 с.

Допоміжна

1. Корекційна педагогіка : навчальний посібник / Укладачі: М. Олійник, С. Мединський, А. Окопний, Л. Тимчук. – Чернівці, 2021. – 180 с.

2. Корекційна педагогіка : навчально-методичний посібник для самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Укладач Л. Смеречак. Дрогобич : ДДПУ ім. І. Франка, 2023. 160 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE <https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=248>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

Положення про організацію інклюзивного супроводу освіти в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/polog_org_incl-suprov.pdf